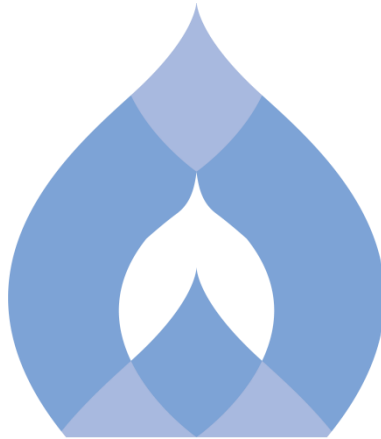

บทความปกิณกะ

มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

แนะนำประวัติเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์*

Introducing History about Kalasin University

*ข้อมูลจากกองนโยบายและแผน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

ความนำ

มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2558 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 132 ตอนที่ 86ก เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2558 ให้รวมมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ ตามกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยราชภัฏและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ ตามกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลมาจัดตั้งเป็น “มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์” มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งการควบรวมมหาวิทยาลัยทั้งสองแห่งนี้เป็นการปรับปรุงการดำเนินการและเป็นการลดความซ้ำซ้อนสถาบันอุดมศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดเดียวกัน โดยให้บทบาทหน้าที่ตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2558 ว่าด้วย “ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันทางวิชาการที่ให้ความรู้และความชำนาญในการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพและวิชาชีพชั้นสูง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษาและส่งเสริมงานวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาคู่มือความรู้และเทคโนโลยี ให้บริการทางวิชาการแก่ท้องถิ่นและสังคม ให้โอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชน ทะนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และการกีฬา รวมทั้งสนับสนุนกิจกรรมของรัฐและท้องถิ่นและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม” ประวัติความเป็นมาของทั้งสองสถาบันอุดมศึกษาที่มาควบรวมกันเป็น “มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์” โดยสังเขป ดังนี้

ข้อมูลพื้นฐานมหาวิทยาลัยเดิมก่อนมีการควบรวม

1) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ โดยมีประวัติความเป็นมาพอสังเขป ดังนี้

พ.ศ. 2482 ก่อตั้งเป็นโรงเรียนเกษตรกรรม เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แผนกเกษตรกรรม

พ.ศ. 2497 เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ แผนกเกษตรกรรม

พ.ศ. 2508 เป็นวิทยาลัยเกษตรกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษา เปิดสอนในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

พ.ศ. 2518 เป็นวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตกาฬสินธุ์

พ.ศ. 2531 ได้รับพระราชทานนามสถาบันต้นสังกัดเป็น “สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล” วิทยาเขตกาฬสินธุ์จึงได้ชื่อว่า “สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตกาฬสินธุ์” มีการจัดการศึกษาเป็นสหวิทยาการ เปิดสอนกลุ่มเกษตรศาสตร์ บริหารธุรกิจ และช่างอุตสาหกรรม ทั้งในระดับปริญญาตรีและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

19 มกราคม พ.ศ. 2548 ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาเป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ประกอบด้วย 5 วิทยาเขต คือ 1) วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา 2) วิทยาเขตขอนแก่น 3) วิทยาเขตสุรินทร์ 4) วิทยาเขตกาฬสินธุ์ และ 5) วิทยาเขตสกลนคร

ตราสัญลักษณ์ประจำ

มทร.อีสาน

สำหรับตราสัญลักษณ์ มทร.อีสาน ภายในวงกลมเป็นรูปดอกบัวบาน 8 ดอกบัวบาน 8 กลีบหมายถึงทางแห่งความสำเร็จมรรค 8 และความสดชื่นเบิกบานก่อให้เกิดปัญญาแผ่ขจรไปทั่วสารทิศ ภายใต้ดอกบัวเป็นดวงตราพระราชลัญจกรบรรจุอยู่ หมายถึง สัญลักษณ์และเครื่องหมายประจำองค์พระมหากษัตริย์ของรัชกาลที่ 9 ซึ่งพระองค์เป็นผู้พระราชทานนามว่า “มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล” บนตรารูปวงกลม มีพระมหาพิชัยมงกุฎครอบ และมีเลข 9 อยู่ หมายถึงรัชกาลที่ 9 ด้านล่างของตราวงกลมทำพับกรอบโค้งรองรับชื่อ “มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน” คันปัดหัวท้ายของกรอบด้วยลวดลายดอกไม้ พิมพ์ประจำยามทั้งสองข้าง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง แจ่มใส เบิกบาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล หมายความว่า มหาวิทยาลัยอันเป็นมงคลแห่งพระราช

2) มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ โดยประวัติความเป็นมาพอสังเขป ดังนี้

โครงการจัดตั้งสถาบันราชภัฏกาฬสินธุ์ ได้จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2539 และวันที่ 20 เมษายน 2540 โดยอนุมัติ ให้มีการจัดตั้งสถาบันราชภัฏใหม่ 5 แห่ง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ สถาบัน ราชภัฏชัยภูมิ สถาบันราชภัฏร้อยเอ็ด สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ สถาบันราชภัฏ นครพนม และสถาบันราชภัฏกาฬสินธุ์ โดยโครงการจัดตั้งสถาบันราชภัฏกาฬสินธุ์ ตั้งอยู่บนพื้นที่ประมาณ 2,119 ไร่ ณ บ้านห้วยวัง ตำบลสงเปลือย อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์

21 กรกฎาคม 2544 โครงการจัดตั้งสถาบันราชภัฏกาฬสินธุ์ ได้ยกฐานะ เป็นสถาบันราชภัฏกาฬสินธุ์ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง พร้อมกับสถาบันราชภัฏ ใหม่อีก 4 แห่ง จัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ

สถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 โดยแบ่งเป็น 2 คณะและ 4 สำนัก คือ คณะ วิชาการศึกษาทั่วไป คณะวิทยาการวิชาชีพ สำนักงานอธิการบดี สำนักส่งเสริมการ เรียนรู้ สำนักวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น และสำนักกิจการนักศึกษา เปิดสอน 2 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และสาขาวิชาการจัดการ โดยแบ่งการจัด การศึกษาออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับอนุปริญญา ระดับปริญญาตรี 4 ปี ระดับ ปริญญาตรี 2 ปี (หลังอนุปริญญา) และระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

15 มิถุนายน 2547 สถาบันราชภัฏกาฬสินธุ์มีฐานะเป็น “มหาวิทยาลัย ราชภัฏกาฬสินธุ์” ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 โดยให้ แบ่งส่วนราชการตามกฎหมายกระทรวงที่ประกาศเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2548

ตราสัญลักษณ์ประจำ
มรภ.กาฬสินธุ์

สำหรับตราสัญลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ คือ พระราชลัญจกรประจำรัชกาลที่ 9 เป็นตราลักษณะ รูปไข่ กว้าง 5 เซนติเมตร สูง 6.7 เซนติเมตร รูปพระที่นั่งอัฐทิศ ประกอบด้วยวงจักรกลาง วงจักรมีอักษรเป็น อุ หรือเลข 9 รอบๆ มีรัศมี แปรความหมายว่า ทรงมีพระบรมเดชานุภาพในแผ่นดิน โดยที่วันบรมราชาภิเษกตามโบราณราชประเพณีได้เสด็จประทับพระที่นั่งอัฐทิศราชบัณฑิตเป็นผู้ถวายน้ำอภิเษก 8 ทิศและทิศกลางอีก 1 ทิศ แต่ในรัชกาลนี้เปลี่ยนจากราชบัณฑิตเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถวายน้ำอภิเษก เพื่อความเป็นเจ้าใหญ่ในแผ่นดิน คือพระมหากษัตริย์ นับเป็นครั้งแรก ในระบอบประชาธิปไตยที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ถวายน้ำอภิเษกในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก

กระบวนการรวบรวมและจัดตั้งมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2554 คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบ "ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ พ.ศ. ..." ซึ่งจะเป็นการควบรวมมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ กับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์เข้าด้วยกันเป็นมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ โดยการผลักดันของนายเดชา ตันติยวงศ์ อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ นางบุญรีน ศรีธเรศ อดีต ส.ส.กาฬสินธุ์ เขต 1 อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และนางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท อดีต ส.ส.บัญชีรายชื่อพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งมีทั้งกลุ่มผู้เห็นด้วยและกลุ่มผู้คัดค้าน โดยให้เหตุผลการคัดค้านจะทำให้สถานที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเดิมถูกทิ้งร้างไปส่งผลกระทบต่อธุรกิจหอพักที่เกิดขึ้นโดยรอบมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2558 คณะรัฐมนตรีของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้มีมติเห็นชอบ "ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ พ.ศ. ..." เพื่อลดความซ้ำซ้อนสถาบันอุดมศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดเดียวกัน ต่อมาในวันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2558 สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติในวาระ 3 เห็นชอบให้ "ร่างพระราชบัญญัติ

มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ พ.ศ. ..." ด้วยคะแนน 173-1 เสียง เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2558 ราชกิจจานุเบกษาได้เผยแพร่ "พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2558" มีผลให้มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ สิ้นสุดสถานะความเป็นสถาบันอุดมศึกษาในวันถัดจากวันที่ประกาศราชกิจจานุเบกษา และเป็นการจัดตั้ง“มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์”ขึ้นในวันเดียวกัน

ต่อมาเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2560 ได้มีพระราชกฤษฎีกา กำหนดตราสัญลักษณ์มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2560 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนที่ 63 ก กำหนดตราสัญลักษณ์มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ เป็นรูปยอดใบเสมาสีฟ้าคราม และมีลักษณะ เป็นรูปมือสองข้างประนมเข้าหากัน ภายในประกอบด้วย รูปหยดน้ำอยู่ตรงกลาง ด้านล่างเป็นรูปเปลวเทียน ตัดเส้นโค้งรูปหยดน้ำ ด้านใต้เป็นชื่อมหาวิทยาลัยใช้อักษรไทยว่า “มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์” หรือใช้อักษร อังกฤษว่า “KALASIN UNIVERSITY”

มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
ตราสัญลักษณ์ประจำ
มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

สำหรับตราสัญลักษณ์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ มีความหมายดังต่อไปนี้

(1) รูปยอดใบเสมา มีที่มาจากรูปทรง 3 รูป ได้แก่

(ก) ปลายยอดขององค์พระธาตุยาคว ซึ่งเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคูเมืองของจังหวัดกาฬสินธุ์ สื่อความหมายถึง ปัญญาและคุณธรรมอันเป็นสองสิ่งที่ประเสริฐที่สุด

(ข) ใบเสมา ซึ่งเป็นเอกลักษณ์สำคัญของจังหวัดกาฬสินธุ์ สื่อความหมายถึง ความมีอารยธรรม ความยิ่งใหญ่ ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมที่เจริญรุ่งเรือง

(ค) เปลวเทียน สื่อความหมายถึง ความสว่างไสว ความรู้ ปัญญา และคุณธรรม

(2) รูปมือสองข้างประนมเข้าหากัน สื่อความหมายถึง การบูรณาการร่วมกันของสองสถาบัน คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ ซึ่งเป็นหลักในการก่อกำเนิดของมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

(3) รูปหยดน้ำ สื่อความหมายถึง ความอุดมสมบูรณ์ของจังหวัดกาฬสินธุ์

(4) รูปเปลวเทียน แบ่งเป็น 3 ส่วน สื่อความหมายถึง การผนวกวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งเป็นปณิธานและพันธกิจของมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ที่มุ่งใช้ เพื่อพัฒนาชุมชนและสังคม

(5) สีของตราสัญลักษณ์เป็นสีฟ้าคราม โดยสีฟ้าครามเข้ม สื่อความหมายถึง ความอุดมสมบูรณ์ ของความรู้และปัญญา ความเป็นอิสระ แร้งบันดาลใจ และพลังความคิดสร้างสรรค์ และสีฟ้าครามอ่อน สื่อความหมายถึง บัณฑิตผู้มีความอดทน มุ่งมั่น สงบ และอ่อนน้อม

เอกสารอ้างอิง

มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์. 2560. เอกสารประกอบการเสนอจัดตั้งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์. กองนโยบายและแผน สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ (อัดสำเนา)

Translated Thai Reference

Kalasin University. (2017). Documentary for Presenting to Found Kalasin University 's Internal Structure. Division of Policy and Planning, Office of President Office' Kalasin University.